

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МЕДИКО-ПРИРОДНИЧИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Кафедра медсестринства

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Гострі стани та інтенсивна терапія

Ступінь вищої освіти «магістр»

Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»

Спеціальність: 223 «Медсестринство»

Освітня програма «Медсестринство»

Миколаїв 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Гострі стани та інтенсивна терапія»
для студентів ступеня вищої освіти «магістр».

За спеціальністю 223 «Медсестринство»

Розробник: Гаєвський С.О. – доцент кафедри

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри медсестринства

Протокол № 2 від 26.09.2023 р.

Завідувач кафедри медсестринства Габрель Р.Т.

Робочу програму погоджено Вченою радою університету

Протокол № 3 від 28.09.2023 р.

Голова Вченої ради Михайло ВОЛКОВ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 22 «Охорона здоров'я»	Цикл професійної підготовки	
Мова викладання – Українська мова	Спеціальність: 223 «Медсестринство»	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		1-й	
		Семестр	
		1-й	
Тижневих годин для форм навчання: ОФН – 3 год.	Другий магістерський рівень	Лекції	
		14 Год.	
		Семінарські, практичні	
		28 год.	
		Лабораторні	
		- год.	
Самостійна робота			
48 год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:

для очної форми навчання – 90 год.: 42 год. – аудиторні заняття, 48 год. – самостійна робота (47 % до 53 %).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета:

Визначення діагностичних критеріїв в межах компетенції сестри медичної-магістра та надання невідкладної допомоги, робота сестри медичної-магістра у відділеннях реанімації та інтенсивної терапії, а також на догоспітальному етапі, роль сестри медичної-магістра у створенні безпечного лікарняного середовища, санітарно-протиепідемічного режиму.

Завдання:

Відпрацювання практичних навичок при наданні невідкладної допомоги пацієнтам із порушенням життєво важливих функцій: серцево-судинної, дихальної, нервової, сечової систем тощо.

У результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

Загальні:

- 1.Здатність до абстрактного мислення, пошуку, оброблення, аналізу та синтезу інформації.
- 2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- 5.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 6.Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- 7.Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- 8.Здатність працювати в команді.
- 9.Здатність до міжособистісної взаємодії.

Фахові:

3.Здатність розв'язувати проблеми медсестринства у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

6.Здатність управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.

13.Здатність організовувати та надавати екстрену медичну допомогу при невідкладних станах, у тому числі в надзвичайних ситуаціях у мирний та воєнний час.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен досягти таких програмних результатів навчання:

3.Володіти спеціалізованими вміннями/навичками розв'язання проблем, з урахуванням стандартів професійної діяльності та аспектів соціальної та етичної відповідальності.

9.Оцінювати ризики та планувати відповідні дії у випадках надзвичайних ситуацій в сфері охорони здоров'я.

16.Приймати ефективні рішення з питань професійної діяльності у сфері медсестринства, у тому числі в умовах невизначеності; визначати фактори,

що впливають на досягнення поставлених цілей, аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

Програма навчальної дисципліни.

Кредит 1. Служба анестезіології та інтенсивної терапії.

Тема 1. Організація служби анестезіології та інтенсивної терапії і швидкої медичної допомоги. Лікувальні заходи і клініко-лабораторні дослідження.

Тема 2. Загальна та місцева анестезія. Фармакодинаміка та фармакокінетика речовин для знеболювання.

Кредит 2. Робота сестри медичної у наданні невідкладної допомоги.

Тема 3. Ускладнення інфузійної терапії. Поняття про реанімацію.

Тема 4. Гостра серцево-судинна недостатність: причини, клініка і перша допомога.

Тема 5. Поняття про кому. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна діабетична коми: причини, клініка і перша допомога.

Тема 6. Шокові стани – геморагічний, токсико-інфекційний, анафілактичний, травматичний: причини, клініка і перша допомога. Транспортні катастрофи і невідкладна допомога.

Тема 7. Гостра дихальна недостатність. Загальні принципи терапії. Астматичний стан, утоплення, механічна асфіксія, странгуляційна асфіксія: клініка і перша допомога.

Тема 8. Особливості клінічного перебігу отруєнь. Поняття про отруту, класифікація токсичних речовин. Причини гострих отруєнь, клініка і перша допомога.

Кредит 3. Стихійні лиха, їх класифікація та медико-тактичні особливості.

Тема 9. Опіки. Надання невідкладної допомоги.

Тема 10. Електротравма: невідкладна допомога.

Тема 11. Гіпертермічний синдром. Судомний синдром. Клініка та перша допомога.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви кредитів і тем	Кількість годин											
	очна форма						заочна форма					
	усь ого	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Кредит 1. Служба анестезіології та інтенсивної терапії</i>												
Тема 1. Організація служби анестезіології та інтенсивної терапії і швидкої медичної допомоги. Лікувальні заходи і клініко-лабораторні дослідження.	15	2	4			9						
Тема 2. Загальна та місцева анестезія. Фармакодинаміка та фармакокінетика речовин для знеболювання.	15	2	4			9						
Разом за кредитом 1	30	4	8			18						
<i>Кредит 2. Робота сестри медичної у наданні невідкладної допомоги</i>												
Тема 3. Ускладнення інфузійної терапії. Поняття про реанімацію.	5	2	2			1						
Тема 4. Гостра серцево-судинна недостатність: причини, клініка і перша допомога.	6	2	4			-						
Тема 5. Поняття про кому. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна діабетична коми: причини, клініка і перша допомога.	5		2			3						
Тема 6. Шокові стани – геморагічний, токсико-інфекційний, анафілактичний, травматичний: причини, клініка і перша допомога. Транспортні катастрофи і невідкладна допомога.	4	2	2			-						
Тема 7. Гостра дихальна недостатність. Загальні принципи терапії. Астматичний стан, утоплення, механічна асфіксія, странгуляційна асфіксія: клініка і перша допомога.	5	2	2			1						

Тема 8. Особливості клінічного перебігу отруєнь. Поняття про отруту, класифікація токсичних речовин. Причини гострих отруєнь, клініка і перша допомога.	5	2	2			1						
Разом за кредитом 2	30	10	14			6						
<i>Кредит 3. Стихійні лиха, їх класифікація та медико-тактичні особливості.</i>												
Тема 9. Опіки. Надання невідкладної допомоги.	10		2			8						
Тема 10. Електротравма: невідкладна допомога	10		2			8						
Тема 11. Гіпертермічний синдром. Судомний синдром. Клініка та перша допомога.	10		2			8						
Разом за кредитом 3	30		6			24						
Всього	90	14	28			48						

5. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Організація служби анестезіології та інтенсивної терапії і швидкої медичної допомоги. Лікувальні заходи і клініко-лабораторні дослідження.	4	
2	Загальна та місцева анестезія. Фармакодинаміка та фармакокінетика речовин для знеболювання.	4	
3	Ускладнення інфузійної терапії. Поняття про реанімацію.	2	
4	Гостра серцево-судинна недостатність: причини, клініка і перша допомога.	4	
5	Поняття про кому. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна діабетична коми: причини, клініка і перша допомога.	2	
6	Шоківі стани – геморагічний, токсико-інфекційний, анафілактичний, травматичний: причини, клініка і перша допомога. Транспортні катастрофи і невідкладна допомога.	2	
7	Гостра дихальна недостатність. Загальні принципи терапії. Астматичний стан, утоплення, механічна асфіксія, странгуляційна асфіксія: клініка і перша допомога.	2	
8	Особливості клінічного перебігу отруєнь. Поняття про отруту, класифікація токсичних речовин. Причини гострих отруєнь, клініка і перша допомога.	2	
9	Опіки. Надання невідкладної допомоги.	2	
10	Електротравма: невідкладна допомога	2	
11	Гіпертермічний синдром. Судомний синдром. Клініка та перша допомога.	2	
Разом		28 год.	

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		ОФН	ЗФН
1	Організація служби анестезіології та інтенсивної терапії і швидкої медичної допомоги. Лікувальні заходи і клініко-лабораторні дослідження.	9	
2	Загальна та місцева анестезія. Фармакодинаміка та фармакокінетика речовин для знеболювання.	9	
3	Ускладнення інфузійної терапії. Поняття про реанімацію.	1	
4	Поняття про кому. Гіперглікемічна та гіпоглікемічна діабетична кома: причини, клініка і перша допомога.	3	
5	Гостра дихальна недостатність. Загальні принципи терапії. Астматичний стан, утоплення, механічна асфіксія, странгуляційна асфіксія: клініка і перша допомога.	1	
6	Особливості клінічного перебігу отруень. Поняття про отруту, класифікація токсичних речовин. Причини гострих отруень, клініка і перша допомога.	1	
7	Опіки. Надання невідкладної допомоги.	8	
8	Електротравма: невідкладна допомога	8	
9	Гіпертермічний синдром. Судомний синдром. Клініка та перша допомога.	8	
Разом		48	

7. Методи навчання

Лекції, презентації екскурсії, дискусії, індивідуальні дослідження.

У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE, Google Classroom. Лекції будуть вестися за допомогою програм електронної комунікації Zoom, Meet чи аналогічних. Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp (за вибором академічної групи).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий контроль. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування, тестування, бесіди студентів із заздалегідь визначених питань, у формі виступів здобувачів вищої освіти з доповідями при обговоренні навчальних питань на практичних заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Він проводиться в усній формі. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю.

Формою підсумкового контролю успішності навчання з дисципліни є залік.

Питання на залік:

1. Клінічна смерть та інші термінальні стани. Основні й додаткові ознаки клінічної смерті.
2. Негайний етап СЛРЦ.
3. Ознаки ефективності реанімації, показання до припинення реанімації.
4. Спеціалізований етап СЛРЦ. Показання до прямого масажу серця
5. Види зупинки кровообігу та їх діагностика.
6. Лікарські засоби, що використовуються на спеціалізованому етапі серцево-легеневої та церебральної реанімації, їх дози.
7. Шляхи введення медикаментів під час реанімації та їх обґрунтування.
8. Техніка електричної дефібриляції.
9. Ускладнення реанімації.
10. Визначення післяреанімаційної хвороби. Патогенез післягіпоксійного набряку мозку.
11. Поняття про декортикацію, децебрацію, смерть мозку.
12. Основні напрями лікування післяреанімаційної хвороби. Інтенсивна терапія набряку мозку.
13. Класифікація видів анестезії.
14. Дихальні контури, що застосовують в анестезіології. Поняття низько поточної анестезії.
15. Інгаляційні анестетики: фармакологія, практичне застосування, переваги і недоліки.
16. Неінгаляційні анестетики: фармакологія, практичне застосування, переваги і недоліки.
17. Компоненти загальної анестезії.
18. Етапи анестезіологічного забезпечення.
19. Ускладнення загальної анестезії.
20. Показання та протипоказання до використання неінгаляційних анестетиків.
21. Види та методи регіонарної анестезії.
22. Особливості загальної анестезії в амбулаторних та ургентних умовах.
23. Особливості підготовки хворих до операції та наркозу.
24. Фізіологічні та патофізіологічні особливості проведення загальної анестезії у дітей та хворих похилого віку.
25. Роль води та електролітів у організмі. Поняття про осмолярність, її корекція.
26. Клінічні ознаки дегідратації та гіпергідратації, методи інтенсивної терапії.

27. Дегідратація: ізотонічна, гіпертонічна, гіпотонічна. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
28. Гіпергідратація: ізотонічна, гіпертонічна, гіпотонічна. Причини виникнення, клінічні ознаки, методи корекції.
29. Причини та ознаки гіпо- та гіпернатріємії, методи лікування.
30. Порушення обміну хлору.
31. Патологічні порушення при гіпо- та гіперкаліємії, клініка, діагностика, корекція.
32. Буферні системи організму. Показники кислотно-основної рівноваги.
33. Поняття про ацидоз, діагностика, корекція.
34. Поняття про алкалоз, діагностика, корекція.
35. Клінічна анатомія та фізіологія системи зовнішнього дихання. Легеневий кровообіг.
36. Регуляція дихання. Нереспіраторні функції легенів.
37. Класифікація гіпоксії. Класифікація гострої дихальної недостатності.
38. Дихальна недостатність: етіопатогенез та принципи лікування.
39. Оксигенотерапія: методи, показання, токсична дія кисню.
40. Показання до ШВЛ, критерії їх ефективності. Різновиди ШВЛ.
41. Визначення шоку. Класифікація та патологія шоків. Визначення ступеню тяжкості шоків.
42. Загальні принципи інфузійно-трансфузійної терапії шоківих станів.
43. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ травматичного шоку.
44. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ геморагічного шоку.
45. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ анафілактичного шоку.
46. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ септичного шоку.
47. Патогенез, клінічний перебіг та ІТ опікового шоку.
48. Визначення та класифікація отрут. Шляхи надходження отрути до організму людини та їх вплив на перебіг отруєння.
49. Стадії гострих отруєнь. Загальні принципи лікування гострих отруєнь.
50. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні метиловим спиртом.
51. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні етиловим спиртом та його сурогатами.
52. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні опіатами та барбітуратами.
53. Патогенез, клініка та ІТ при отруєннях фосфоорганічними речовинами.
54. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні кислотами та лугами.
55. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні чадним газом.
56. Патогенез, клініка та ІТ при отруєнні грибами.
57. Особливості невідкладної допомоги при укусах комах і тварин.
58. Астматичний статус – принципи лікування.
59. Пневмонія, класифікація пневмоній, принципи лікування.
60. Гострий респіраторний дистрес – синдром, етіопатогенез, принципи лікування.
61. ТЕЛА – етіопатогенез, принципи лікування.
62. Класифікація утоплень, клініка, невідкладна допомога.

63. Невідкладна допомога при різних типах набряку легенів.
64. Інтенсивна терапія післяопераційної ГДН.
65. Класифікація гострої ниркової недостатності. Причини виникнення і патогенез гострої ниркової недостатності (ГНН).
66. Диференціальна діагностика преренальної та ренальної олігоурії, анурії. Лабораторна діагностика ГНН. Стадії клінічного перебігу ГНН.
67. Основні принципи лікування ГНН. Розрахунок добової потреби в рідині у хворих з ГНН.
68. Класифікація гострої печінкової недостатності. Причини виникнення гострої печінкової недостатності.
69. Клінічні прояви гострої печінкової недостатності. Лабораторна діагностика.
70. Основні принципи лікування ураження печінки.
71. Екстракорпоральні методи детоксикації, показання та протипоказання, технічні засоби, техніка виконання.
72. Методи диференціальної діагностики коматозних станів. Визначення глибини коми.
73. Інтенсивна терапія при комах: гіпо-, гіперглікемічній, гіперосмолярній.
74. Інтенсивна терапія при комах: печінковій, уремичній.
75. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, реанімаційні заходи, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при тяжкій черепно-мозковій травмі.
76. Моніторинг внутрішньочерепного тиску. Моніторинг стану свідомості і седації.
77. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, реанімаційні заходи, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при політравмі.
78. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, реанімаційні заходи, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при синдромі тривалого стискання.
79. Патофізіологія, діагностика, особливості перебігу, реанімаційні заходи, інтенсивна терапія та заходи запобігання ускладненням при електротравмі.
80. Інтенсивна терапія набряку мозку, судомного і гіпертермічного синдромів у дітей.

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з

		повторного складання	можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

1. Навчально – методичний комплекс дисципліни.
2. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних занять з дисципліни «Гострі стани та інтенсивна терапія» студентами очної форми навчання галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 223 «Медсестринство».

11. Рекомендована література

Основна

1. Баран С.В. Невідкладні стани у внутрішній медицині: підручник – К.: Медицина, 2012.
2. Медицина невідкладних станів: Швидка і невідкладна медична допомога: підручник / За ред. І.С. Зозулі – К.: Медицина, 2012.
3. Анестезіологія та інтенсивна терапія: підручник / За ред. Ф.С. Глумчера. — К.: ВСВ “Медицина”, 2010.
4. Палій Л.В. Анестезіологія та інтенсивна терапія. — К.: Медицина, 2011.
5. Антропова Т.О. Невідкладні стани в терапії. — К.: Медицина, 2007.
6. Регеда М.С., Кресюн В.Й., Гайдучок І.Г., Фрайт В.М. Невідкладні стани: підручник - К.: Медицина, 2008.

Додаткова

1. Медсестринство в хірургії: навч. посібник / М.Б.Шегедин, С.Ф.Шустакевич, В.С.Журомський. – К.: Медицина, 2008. – 120 с.
2. Шегедин М.Б., Шуляр І.А. та ін. Медсестринство в терапії. – Дрогобич: Відродження, 2006
3. Шегедин М.Б., Орібко С.Д., Киричук Г.І., Середа М.П. та ін. Медсестринство в педіатрії. Посібник для студентів вищих медичних закладів I – II рівнів акредитації спеціальності «Сестринська справа», – Вінниця: НОВА КНИГА, 2009. – 312 с.

12. Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт Європейської ради з реанімації - <https://www.erc.edu/>
2. Офіційний сайт Асоціації анестезіологів України - <http://aau.org.ua>
3. Офіційний сайт Європейської Асоціації анестезіологів - <http://www.euroanesthesia.org>
4. Офіційний сайт Європейської Асоціації інтенсивної терапії - <http://www.esicm.org>
5. Офіційний сайт Американської Асоціації анестезіологів <http://www.asahq.org/homepageie.html>

6. Офіційний сайт Канадського наукового періодичного видання «Canadian Journal of Anaesthesia» - <http://www.cja-jca.org>
7. Пошуковий ресурс наукової літератури «Scopus» - <https://www.scopus.com>
8. Пошуковий ресурс наукової літератури «Web of Science» - <http://ipscience.thomsonreuters.com/product/web-of-science/>
9. Пошуковий ресурс медичної літератури «Cochrane Collaboration» - <http://www.cochrane.org>
10. Пошуковий ресурс медичної літератури «PubMed» - <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/>